

Kokkuvõte

Euroopa maaelu arengu võrgustiku ENRD seminaril "LEADER: tegutsemine kohalikul tasandil muutuv maailmas" (*LEADER: Acting Locally in a Changing World*)

Seminari toimumise aeg: 15.-17.10.2018;

Koht: **Rust, Austria.**

Programmi koostaja ja selle eest vastutaja: Euroopa maaelu arengu võrgustiku (ENRD)

Eesmärk: osaleda Euroopa maaelu arengu võrgustiku ENRD seminaril "LEADER: tegutsemine kohalikul tasandil muutuv maailmas" (*LEADER: Acting Locally in a Changing World*) ning tutvuda teiste liikmesriikide LEADER meetme rakendamise kogemustega.

Lähetuse tulemuste lühiteave:

- Seminari korraldus oli kõrgel tasemel, mille põhiettekanded esitasid Euroopa Komisjoni DG AGRI esindajad ja juhtivad spetsialistid, suurtemate EL liikmesriikide kontaktkeskuste juhid, sh Ühendkuningriigist, Saksamaalt, Austriast, Hollandist, Sotimaalt jt. Osalejaid üle 120 kokku 26 riigist. Eestist osalesid veel Reve Lambur Maaelu võrgustiku uurimise Jäneda keskusest ja Aare Rebban Kirde- Eesti Koostöökogust.
- Seminar oli hästi plaanitud: esimene oli võrgustumisõhtu, teisel päeval oli kolme erisuunitlusega poolepäevased õppereisid, seejärel plenaaristung ja ettekanded Leader programmide realiseerimistest kogu EL tasemel ning kolmandal päeval plenaaristung, millel oli arutlusel Leaderi koht ja roll ja mõjukus täna ja tulevikus. Päeva huvitavaim osa oli Austria Föderaalse Jätkusuutlikkuse ja Turismi Ministeeriumi ettekanded ning kohalike tegevusgruppide saavutuste esitlemine ning arutelud töögruppides, millel oli fookuseks soovitude ja tegevuste tugevdatud suunamine Leader lõpptulemuste elluviimisel nüüd ja peale 2020.
- Lõpp-paneelil, millel osalesid juhtivad Tiroli autoriteedid, Austria Majanduskoja, Euroopa komisjoni, kõikide riikide kohalike tegevusgruppide ja vastuvõtja LAG Nordburgerland Plus esindajad olid peamised arutelu teemad ja järeldused:
 - Seminari peamine küsimus: Kuidas tuua esile LEADER lisandväärtust ja saavutusi?
 - LEADER on sageli uute teemadega tegeleja, LEADER ületab piire sh inimeste ja organisatsioonide vahel, on olnud toeks seal, kus keegi teine ei toeta. LEADER omab piirkonnas sageli ideede genereerimise platvormi loomise rolli, toob kokku osapooled, et leida piirkonna arendamiseks uusi ja innovaatilisi lahendusi.
 - Austrias on väga palju koostöö- ja innovaatilisi projekte, sh arendusprojekte, mis ei ole suunatud üksikettevõtjale ega organisatsioonile, vaid piirkonnale ja ka ülepiiriliste

haaretega. Austrias on loodud multifondide kasutamiseks head eeldused juba ministeeriumi tasandil, kuna nii põllumajandusfond kui ka regionaalarengu fond on sama ministeeriumi haldusalas. Kaheksa Tiroli piirkonna LAG-i on projektijuhi Stefan Niedermoseri eestvedamisel rohkem kui 10-aastat kasutanud projektide rahastamist multifondide abil. Temaga eraldi kohtudes arutasime koostöö võimalusi, et õppida nende kogemustest, seega võimalikest eelseisvatest kohtumistest Tirolis ning meie piirkonna tutvustamisel saada head nõu nende tegevusgruppide aktivistidelt.

- Seminari plenaaristungil jäid kõlama LEADERi märksõnad, milledega lisandväärtuse loovad: Partnerlus, Strateegia ja Piirkond.
- ELL ja Põhja- Harju Koostöökogu edasise töö paremustamiseks on olulised alljärgnevad sõnumid ja ettepanekud:
- Euroopa Komisjoni DG AGRI selge sõnum oli, et LEADER lähenemise programm jätkub ka uuel perioodil ja selle teematikat tuleb laiendada. Komisjoni esindajad rõhutasid, et oluline on LEADER sõnumi kommunikeerimine ning tuleb rohkem esile tõsta LEADER lisandväärtused. Sõnavõtte läbis arusaam, et väga palju oleks maapiirkonnas praegu ilma LEADER-ita tegemata ja olemata. See ongi see teema, millele peame ise jätkuvalt rohkem ühiskonna ja Valituse tähelepanu tõmbama, mida oodataksegi Eesti Leader Liidult ja kohalike tegevusgruppidele nende tegevustes.
- Lõpetuseks parim sõnum, mis kõlas: LEADER on ka järgmisel perioodil liikmesriikidele rakendamiseks kohustuslik.
- Rohkem informatsiooni: <https://enrd.ec.europa.eu/leader-clld/lag-database>

KOKKUVÕTE

Taust: Seminari korraldas Euroopa maaelu arengu võrgustiku (ENRD) kontaktpunkt koostöös Austria Jätksuutlikkuse ja Turismi Ministeeriumiga (tegeleb ka põllumajandusküsimustega), Austria maaeluvõrgustikuga ja Austria LEADER tegevusgrupiga – Nordenburgenland Plus (<http://www.nordburgenlandplus.at/>).

Lisaksin ka selle, et nii kõrgetasemelisel seminaril oleks pidanud osalema Maaeluministeeriumi ja teisi maaelu arendamise fonde valitsevate ministeeriumite esindajad!

Kontaktid: Orgkomitee liige Michael Fischer, Network Zukumftsraum Land, tel +43 7268 60324; Stefan Niedermoser, tel +43 7257 70331 (TIROL LAG multifondid) niedermoser@regio3.at ; George Pasalis Chairman of the Board LAG Halkidiki www.anetxa.gr, tel +30 23710 24407 (kontaktiks Kreeta saare LAG); Christian Schilcher tel +43 7257 70331, LAG Traunviertler Alpenvorland, (Linna ja maa partnerlus), schilcher@leader-alpenvorland.at , Kari Kylkilahti Kantry my Leader kari.kylkilahti@kantriry.fi, +358 (0)40 707 1470, Soome; James MC Colgan Jim MC COLGAN ja Associates mccolGAN@hotmail.com, 07970524235; Andreas Zeman LAG

Nordburgenland plus Austria (hea tuttav, tuleb LINC 2019); Gabriel O Connel, Managhan Intergrated Development, Irimaa; Alina Lukjantseva Pierigas Partneriba LAG, +371 2864 4888 ; info@pierigaspartneriba.lv, www.pierigaspartneriba.lv Läti Vabariik; Inga Krekole, Daugavpils ja Ilukste regiooni partnerlus, Läti Vabariik, projekti juht; Peter Toth, ENRD Contact Point, EU; Sandra Prükler, B.A. Burgenland Landesamtsdirektion, Austria Sandra.pruekler@bgl.d.gv.at Natalia Henriques, Portugal, ADREPES, Natalia.henriques@adrepes.pt +351 212 337 930 , www.adrepes.pt

Kokkuvõtte juurde kuuluvad paber kandjail trükised on üle antud tegevmeeskonnale

Arno Kannike,
MTÜ Põhja – Harju Koostöökogu juhatuse esimees